

Ραδιοφωνική έκπομπή διά τήν 23 ην
Σεπτεμβρίου, ήμέραν Κ Υ Ρ Ι Α ΚΗΝ
(1973) καί ώραν : 20.05 -20.35.

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ό ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καί ό ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδά ή ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ .

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στήν τελευταία μας συνάντησι, άγ απητέ μου Γιάγιο, μιλούσαμε
γιά τούς νέους φοιητάς πού έρχόντουσαν από κάθε γωνιά τής
Έλλάδος, από κάθε έπαρχία νά έγγραφούν στό Πανεπιστήμιο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι'όχι μόνο από τήν έλεύθερη Έλλαδα μά κι'από τίς υπόδουλες
έλληνικές χώρες, καταφθάνανε νέοι στήν Αθήνα, γιά νά γίνουν
έπιστήμονες, νομίζω.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Έτσι είναι. Έβδομηντα, όγδόντα χρόνια πριν, κάθε πατέρας
όνειρευότανε νά κάνη τό παιδί του έπιστήμονα. Κι'έπειδή όλοι
αυτοί οί έπαρχιωτες καί οί χωρικοί άκόμα, ήτανε εύποροι, δια-
θέτανε τά πάντα γιά τά παιδιά τους, άρκει νά σπουδάζανε γιά
νά γίνουνε κάτι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μ'όλο πού πολλές φορές βλέπανε τίς έλπίδες τους νά διαφεύδων-
ται, γιατί οί νεαροί έπαρχιωτες, φθάνοντας στήν Αθήνα, γιά
πρώτη φορά, τό ρίχνανε έξω, μπλέκανε μέ άπίθανες συντροφίες
συνήθως στά χοροδιδασκαλεία όπου βρίσκανε εύκολες γυναικειές
συναναστροφές πού τούς ξεμυαλίζανε κυριολεκτικά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Τά χοροδιδασκαλεία, κυρίως τά λαϊκα χοροδιδασκα-
λεία ήτανε τό τρίτο μεγάλο γεγονός του Σεπτεμβρίου στά πα-
λαιότερα άθηναϊκά χρόνια. Μπορώ νά σου πω ότι περισσότεροι
ήτανε οί φοιτηταί πού συχνάζανε στά χοροδιδασκαλεία παρά
στά μαθήατα του Πανεπιστημίου.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Είπες ότι τό ανοιγμα τών χοροδιδασκαλείων, ήτανε τό τρίτο μεγάλο γεγονός του Σεπτεμβρίου στά παλαιά χρόνια. Πρωτο γεγονός οι μετακομίσεις, δεύτερο γεγονός τό άνοιγμα τών σχολείων καί τρίτο γεγονός τό άνοιγμα τών χοροδιδασκαλείων.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ετσι είναι. Αύτός ό μήνας, φαίνεται νά είναι μοιραϊος στην ανθρώπινη ζωή. Στην σύγχρονη εποχή μας, έχομε τόν Μαύρο Σεπτέμβρη... τότε οι άθηναϊοι είχανε τόν ρόδινο Σεπτέμβριο μέ τίς μετακομίσεις, τά σχολεία καί τά χοροδιδασκαλεία.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ιδίως τά χοροδιδασκαλεία, όπως φαίνεται. Κάθε φοιτητής, θά έπρεπε νά περάση πρώτα από τό χοροδιδασκαλείο, πρίν φροντίση για τήν έγγραφή του στό Πανεπιστήμιο. Μά ποιός έφρόντιζε νά εισαγάγη τόν καινούργιο έπαρχιώτη φοιτητή σ' αυτό τό έθιμο τής εποχής ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάποιος παλαιότερος φοιτητής. Καν'νας έπαρχιώτης νέος σπουδαστής δέν έρχότανε στην 'Αθήνα χωρίς συστάσεις. Όταν έφευγε από τήν έπαρχία του, κάποιος συγγενής του του έλεγε : θά πās παιδί μου νά βρής τόν Δευτέρη τόν γυιό του Τριτσιμπίδα πού σπουδάζει από πέρυσι στην 'Αθήνα. Αύτός θά σε όδηγήση σε όλα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω. Κι 'εφθανε ό νέος έπαρχιώτης σπουδαστής στην 'Αθήνα καί τόν παρελάμβανε ό παλαιότερός του, ό Δευτέρης γυιός του Τριτσιμπίδα για νά τόν καθοδηγήση σε όλα... Καί πρίν απ'τά άλλα τόν καθοδηγοϋσε στό χοροδιδασκαλείο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σιέφου ότι υπάρχει ένα νούμερο από παλιά επιθεώρησι, σχετικό μ'αυτήν τήν ιστορία. Τό έπαιζε ή μεγάλη εκείνη ήθοποιός Ροζαλία Νίκα, πού είναι σήμερα μιá θαλερωτάτη ήλικιωμένη κυρία ~~από~~, ένα νούμερο στό όποιο παρουσιαζότανε σαν νεαρός έπαρχιώτης φοιτητής. Σε βεβαιώ ότι αξίζει νά διαβάσης τούς στίχους του τραγουδιου πού έλεγε ή Ροζαλία Νίκα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Άς τούς διαβάσωμε λοιπόν αυτούς τούς στίχους... (Διαβάζει)

'Απ'τό χωριό μέ δήμαρχο πατέρα
 μ'άμπελια, μέ χωράφια, μέ σταφίδα,
 μέ προιοπή κι'ύπόληψη έκει πέρα,
 πλουσιώτερο κι'άπό τόν Τριτσιμπίδα.
 'Από τήν έπαρχία μόλις φθάνω
 γυρνῶ έδῶ κι'έκει... κι'όλο τά χάνω...

Στένω, βλέπω, παντοῦ μέ θαυμασμό
 ματάκια ζωηρά, χειλάκια δροσερά
 ὅμως μέσα σ'αυτόν τόν σαστισμό
 ... θυμάμαι τόν μπαμπᾶ... θυμάμαι τή μαμᾶ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εἶναι φανερό λοιπόν ὅτι τά παιδιᾶ από τίς έπαρχίες έρχόντου-
 σαν στήν 'Αθήνα, μέ αὐστηρές συστάσεις τῶν γονέων νά προσέ-
 νά μήν μπλέξουν μέ γυναῖκες στήν 'Αθήνα. Καί συνεχίζει ὁ πρω-
 τόβγαλτος φοιτητής :

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάζει πάλι) Καί μου 'λεγε ὁ μπαμπᾶς : Κοίτα παιδί μου
 ἄερα τό μυαλό σου νά μήν πάρη
 νά σιέπτεσαι καί τήν ὑποληψί μου
 καί νά 'σαι τό σεμνό μου παλληᾶρι...
 Καί μου 'λεγε ἡ μαμᾶ : Χρυσέ μου Τάκη,
 ἀπ'τά φουστάνια... μαυρυᾶ λιγάκι !...

Στένω, βλέπω, παντοῦ μέ θαυμασμό
 ματάκια ζωηρά, χειλάκια δροσερά
 ὅμως μέσα σ'αυτόν τόν σαστισμό,
 ... θυμάμαι τόν μπαμπᾶ... θυμάμαι τήν μαμᾶ !.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φυσιᾶ, μιά τέτοια κατάστασις δέν μπορούσε νά διαρκεῖση ἐπ'
 ἄπειρον καί κάποτε ὁ νεαρός βλαστός τῆς έπαρχίας, ὑπέκυψε.
 Διάβασε Γιάγχο μου τούς παρακάτω στίχους...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάζει) Μιά μέρα ἡ σπιτονοικοκυρά μου
 μιά χοντροκαμωμένη σαραντᾶρα
 κρυφά κρυφά γλυστρά στήν καμαρά μου
 κκειδώνει καί τραβᾶ καί τήν ἄμπάρα...
 Κάτι στ'αὐτί γλυκᾶ μου ψιθυρίζει,
 ἀναστενάζει καί... τά δόντια τρίζει !...

Νοιώθω τότε, καινούργιο πειρασμό

καί γιά νά σᾶς τό πῶ, πλό σιέτα καί ὠμά
μέσα σ' ὄλον αἰ τόν ἐνθουσιασμό...

... ξεχνῶ καί τόν μπαμπᾶ... ξεχνῶ καί τή μαμᾶ !.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Αὐτό ἦτανε Γιάγκο. Ὁ νεαρός φοιτητής εἶχε ὑποκύψει. Κι' αὐτό τό νούμερο τῆς ἐπιθεωρήσεως πού τό ἐκτελοῦσε ἀριστοτεχνικά ἡ Ροζαλία Νίκα, μαρτυροῦσε τήν κατάστασι πού ἐπικρατοῦσε στήν Ἀθήνα, πενήντα, ἑξήντα χρόνια πρὶν. Ὁ νεαρός ἐπαρχιώτης φοιτητής πού ἐρχότανε στήν Ἀθήνα γιά νά σπουδάση, ἐμαθαινε πρῶτα τόν ἔρωτα ἀπό τήν σπιτονοικοκυρά του ἢ ἀπό τήν κόρη τῆς ἢ ἀπό καμμιά γειτονοπούλα, ἐνῶ ταυτόχρονα ἐμαθαινε τραγοῦδι καί χορό...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Τραγοῦδι καί χορό ; Πῶς δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Οἱ παλαιότεροι φοιτηταί πού τόν εἶχανε παραλάβει, τόν περνοῦσαν ἀπό τακτική ἀνακρισι. Καί ἦτανε τότε γνωστή ἡ ἱστορία ἐνός νεαροῦ πού εἶχε ἔρθει ἀπό τήν Ἀράχωβα νά σπουδάση νομικά στήν Ἀθήνα. Ὁ πατέρας του ἦτανε πλούσιος τσέλιγκας στήν Ἀράχωβα καί ἤθελε νά γίνῃ ὁ γυιός του δικηγόρος γιά νά πολιτευθῇ μιᾶ μέρα. Θάν τότε κάνω βουλευτή,, ἔλεγε στούς συχωριανούς του ὁ τσέλιγκας.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Πέρασε κι' αὐτός ἀπό ἀνάκρισι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μποροῦσε νά γλυτώσῃ ; Τόν ρωτήσανε λοιπόν ; Τραγοῦδας ; Εἴ-
ρεις τραγοῦδι ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

"Αμ' πῶς δέν ξέρω ; Τραγοῦδι τρανταχτό...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τί φωνή ἔχεις ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Δέν ξέρω. Φωνή πού σιίζει τόν ἀγέρα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Γιά πές μας κάτι τραγουδιστά.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Καί τραγουδοῦσε ὁ νεαρός ἀραχωβίτης : Βασίλω μ' τά κουμπού-
ρια σου , μέ τί τά ἔχεις γιομᾶτα, βαρειά ν' π' ἀναθεμά 'τα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

'Ενθουσιασμός στήν συντροφιά. 'Εσύ 'σαι βαρύτονος παιδί μου.
Κι' ἴσια ἴσια μᾶς λείπει ὁ βαρύτονος στήν καντάδα... Παίζεις
κανένα ὄργανο ;

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φλογέρα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ε, όχι και φλογέρα. Δέν θά πάμε νά κάνωμε καντάδα μέ φλογέρα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιατί βρέ παιδιά ; 'Εγώ τραγουδούσα στήν 'Αράχωβα στήν Θυμιούλα μέ φλογέρα κι' έλόγου της λιγωνότανε. Θυμιούλα μου, θυμιούλα μου - θά σοῦ τά δώσω οὔλα μου...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μά έδῶ δέν πρόκειται νά κάνωμε καντάδα στήν Θυμιούλα, μήτε στήν Χάϊδω τήν λυγερή. 'Απόφε 'έχομε καντάδα στήν Τιτίνα τήν μοδιστρούλα και θά τῆς ποῦμε τό " Γιατί νά σέ γνωρίσω... " Τό ξέρεις ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Οχι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν πειράζει. Βαρύτονος εἶσαι, θά τραγουδάμε έμεῖς και θά κολλᾶς και τοῦ λόγου σου μέ τό βαρυτονάλε σου... Μπήνες ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μποροῦσε ν' ἀρνηθῆ ὁ νεοφώτιστος κανταδόρος ; Πήγαινε τό βράδυ μέ τήν συντροφιά του και ἔρχιζε τό τραγουδι...
- ΚΑΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Γιατί νά σέ γνωρίσω...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτσι λοιπόν Γιάγκο, ὁ πρωτόβγαλτος έπαρχιώτης φοιτητής έμπαινε σιγά σιγά στήν ζωή τῆς 'Αθήνας, αρχίζοντας από τήν νοικοκυρά του ἢ από τήν κόρη της, συνεχίζοντας στήν καντάδα ~~αὐτῆς~~ ἐνῶ σχεδόν ταυτόχρονα, προβιβαζότανε και στό χοροδιδασκαλεῖο.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αὐτή ἡ νέα μύησης, πῶς γινότανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ἦτανε δύσκολο. 'Εμεῖς πού καθότανε ἡ φιλική συντροφιά στό καφενεῖο, μάποιος ἔλεγε : Παιδιά, μήν ξεχνᾶτε. Σήμερα εἶναι Σάββατο και τό βράδυ ἔχομε μάθημα στοῦ Τζιτζᾶ...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Θ' ἀποροῦσε βέβαια ὁ νεοφερμένος έπαρχιώτης φοιτητής : Τζιτζᾶς ποῖός εἶναι αὐτός ; "Άλλος καθηγητής ; Και κάνει μάθημα Σαββατόβραδο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σιᾶζανε στά γέλια οἱ ἄλλοι : Βρέ κορόϊδο, ὁ Τζιτζᾶς εἶναι χοροδιδάσκαλος. Κι' έμεῖς πηγαίνομε Τρίτη, Πέμπτη, Σάββατο στό χοροδιδασκαλεῖο του γιά χορό και γιά κορίτσια.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φυσικά δέν ήθελε πολλά ό άμύητος για νά μπή στό νόημα. Καί τό βράδυ έκεινο, ή συντροφιά τραβούσε προς τήν όδόν Έρμου σέ μία πάροδο τής όποιίας, στήν όδόν Διομείας, βρισκότανε τό χοροδιδασκαλειό του Τζιτζά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο Γιαγιο. Βλέπω ότι ξέρεις πού ήτανε τό χοροδιδασκαλειό του Τζιτζά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Έγώ δέν τό ήξερα. Έσύ μου τό είπες κάποτε και έτυχε νά τό θυμηθώ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό γεγονός ήτανε ότι κάποτε έφθναν στο χοροδιδασκαλειό. Στήν είσοδό του, υπήρχε μία πινακίδα : Είσοδος δραχμαί δύο διά τούς κυρίους. Αί κυρίες δωρεάν.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γιατί δωρεάν αί κυρίες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν υπήρχε άλλος τρόπος νά πηγαίνουν κορίτσια στά χοροδιδασκαλειά, τά λαϊκά χοροδιδασκαλειά τουλάχιστον. Έτσι τά μοδιστράκια τής όδου Έρμου και Μητροπόλεως, πηγαίνανε στο χοροδιδασκαλειό, για νά διασκεδάσουν καμμιά ώρα, νά μάθουνε οχρό και νά βρουνε κάποιον νά τίς κεράση καμμιά πάστα ή καμμιά λεμονάδα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαντάζομαι ότι ή αναλογία χορευτών και χορευτριών θά ήτανε μάλλον άνιση.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καλ' πού τό κατάλαβες. Απολύτως άνιση. Μέσα σέ τριάντα νέους πού συχνάζανε, είναι ζήτημα αν αναλογούσανε δέκα κορίτσια.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί πώς γινόντουσαν τά χορευτικά ζευγάρια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Έδώ, έχομε μία όμολογία πολύ χαρακτηριστική και πολύ νόστιμη. Γνωστός, γνωστότατος σήμερα συμπολίτης, πού έχει φθάσει στά ανώτερα τιμητικά αξιώματα τής κοινωνίας και τής πολιτείας, μου έλεγε κάποτε ότι τακτική του ντάμα στον χορό ήτανε κάποιος χωροφύλακας...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σώπαινε βρέ άδελφέ... Μέ τον χωροφύλακα χόρευε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί νά κάνη ό χριστιανός ; Θέλανε και οι δύο νά μάθουν χορό. Είχανε συνδεθει λοιπόν μέ φίλια και χορεύανε μαζί. Σ' ένα χορό

Έκανε τήν ντάμα ό χωροφύλακας καί στόν επόμενον χορό έκανε τήν ντάμα ό άλλος. Νά σημειώσης Γιάγκο μου ότι αν ό νεαρός φοιτητής πού σου λέω είναι σήμερα αξιοσέβαστος συμπολίτης και ό τότε χωροφύλακας, πού έκανε τήν στρατιωτική του θητεία στην Χωροφυλακή, είναι σήμερα Διοικητής Μεγάλης Τραπεζής.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί θά θυμούνται τό παλαιό τους ζευγάριμα καί θά γελάνε. 'Αλήθεια, τό χορούς χορεύανε τότε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κυρίως πόλια καί μαζοθρια. Μερικοί, οι πιο δασκαλεμένοι χορεύανε καί βάλς, μά ήτανε λίγοι αυτοί...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Γιατί άραγε ; Δέν μπορούσανε νά μάθουν τά βήματα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπα !... Τα βήματα τά μαθαίνανε στά μουγγά, χωρίς μουσική :
"Έν-δύο-τρία, έν-δύο-τρία, ένα-δυό-τρία... Τά τρία τέταρτα του βάλς τά περδούανε οι νεαροί χορευτές μέ τά δύο τέταρτα της πόλιας καί συνέβη πολλές φορές...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Μή μου πης ότι χορεύανε βάλς μέ ρυθμό πόλιας...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στο λέω γιατί έγινε κι' αυτό κι' όχι μόνο μία φορά. Θυμάμαι ένα άλλο ζευγάρι πού χόρευε πάντα μαζί. Αυτός - ό καβαλλιέρος - ήτανε φοιτητής της 'Ιατρικής καί σήμερα σπουδαίος γιατρός. 'Ο άλλος - ή ντάμα του - ήτανε σπουδαστής της Σχολής Καλών Τεχνών καί έγινε μεγάλος ζωγράφος. Δέν είναι πολλά χρόνια πού πέθανε ό καημένος. 'Ενώ χορεύανε, τούς σταμάτησε ό δάσκαλος. Μά τό χορεύετε έσεϊς ; τούς ρώτησε. Πόλια δάσκαλε... είπανε καί οι δύο μαζί. Πόλια σε ρυθμό βάλς ; 'Η μουσική παίζει βάλς... Για δάγτο περδούνται τά πόδια σας καί δέν ξέρετε τί κάνετε ;

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Θαντάσου τί θά γινότανε... Είπες πόμως : 'Η μουσική. 'Υπήρχε καί μουσική ; Πιάνο βέβαια...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πιάνο ; Που τέτοια πολυτέλεια ; Μιά φουκαριάρα ρομβία τοποθετημένη σ' ένα ανάβαθρο για ν' ακούγεται καλύτερα. Καί δός του γύτιζε τό χεροθλι ό οργανοπαίκτης καί χορεύανε οι μαθηταί.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί ώρα τελείωνε ὁ χορός ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό δίφραγκο πού εἶχανε πληρώσει ἴσχυε γιά δύο ὥρες. Ἐπτά ἕως ἑννέα. Ὅποιος ὅμως ἤθελε νά παραμείνη καί στό ἐπόμενο δίωρο, ἑννέα ἕως ἑνδεκα, ἔπρεπε νά πληρώσῃ ἄλλο δίφραγκο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί μετά τό δίωρο τοῦ χοροῦ, τί κάνανε οἱ χορευτές ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλοί ἀπ' αὐτούς ἐξακολούθησαν τήν μουσική τους πανδαισία τραγουδώντας στούς δρόμους... Κάποιος τύχαινε ν' ἀρχίσῃ : Βλέπω στόν οὐρανό...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Βλέπω στόν οὐρανό... Εἶναι ἡ πρώτη ρομάντζα πού ἀκούστηκε στό θέατρο. Τραγουδήθηκε γιά πρώτη φορά μέ λόγια σπανιόλινα ἀπό ἕνα ἰσπανικό θίασο πού ἦτανε περαστικός ἀπό τήν Ἀθήνα. Ἡ μελωδία τοῦ τραγουδιοῦ, ἔκανε αἰσθησι στούς ἀθηναίους καί βρέθηκε κάποιος δημοσιογράφος, νομίζω ὁ Μίκιλος Λάμπρος, πού ἔγραφε στίχους ἑλληνικούς σ' αὐτήν τήν μελωδία. Σκέφου ὅτι τραγουδήθηκε στά 1893 ἢ 94 καί ἔχει ἡλικία ὀγδόντα ἐτῶν παρακαλῶ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄς πανηγυρίσωμε λοιπόν τήν ὀγδοημιονταετηρίδα τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ, ἀκούγοντάς το ἀπό τήν φίλη μας τήν Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ὅταν ὁ ναύτης - μέσ' τήν γαλήνη
θυμᾶται ἐκείνη - πού ἔχει μείνει

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἔχομε νά ποῦμε τίποτε ἄλλο γιά τά παλαιά χοροδιδασκαλεῖα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βεβαίως. Ἔχομε νά ποῦμε γιά τό κυλικεῖον...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὑπῆρχε καί κυλικεῖον ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅχι μόνον ὑπῆρχε μά εἶναι γνωστόν ὅτι σ' ἕνα χοροδιδασκαλεῖο, ἡ σχετική πινακίδα ἀνέγραφε : Κυλικεῖον τό Κυ - μέ ὀμικρον γιῶτα, γιατί ὁ χοροδιδάσκαλος ἐπίστευε ὅτι ὅλα τά εἶδη τοῦ κυλικεῖου, λεμονάδες καί πάστες, πηγαίνανε στόν κοιλιῶ...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πολύ ὠραῖο. Συνεπῶς Κοιλικεῖον, μέ ὀμικρον γιῶτα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στό κυλικεῖο λοιπόν τοῦ χοροδιδασκαλεῖου, κάθε καβαλλιέρος ὠδηγοῦσε τήν ντάμα του νά πάρῃ κάτι...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ολες τίς ντάμες ; 'Ακόμη κι'όταν ή ντάμα ήτανε χωροφύλακας ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι βέβαια, αυτό δέν τό φαντάζομαι. Μά όποιος εΐχε τήν τύχη νά χορεύη μέ πραγματικό κορίτσι, τό πήγαινε στό κυλικεΐον νά τοϋ προσφέρη κάτι. Καί συνήθως, τά καιόμοιρα τά κορίτσια πού ήτανε καί πεινασμένα, προτιμούσανε μιá πάστα φιστίκι ή μιá εύτραφέστατη κοπεγχάγη μέ μπόλινο σιρόπι...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μά τότε αυτή ή δουλειά θά μπορούσε νά πάη σέ μάκρος...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί έννοεΐς λέγοντας " σέ μάκρος " ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Χόρευε ή κοπέλλα μ'ένα καβαλλιέρο, τήν πήγαινε στό κυλικεΐο έτρ γε μιá πάστα... Χόρευε ύστερα μέ άλλον καβαλλιέρο, πάλι κυλικεΐο, δεύτερη πάστα... Τρίτος χορός, κατεβρόχθιζε τρίτη πάστα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τρίτη καί τέταρτη καί πέμπτη πάστα. Τί νομΐζεις Γιάννο ; Δέν ήτῶσες λίγα τά κοριτσόπουλα, φτωχές μοδιστρούλες καί έργάτριες πού λύνανε έτσι τό πρόβλημα τοϋ βραδυνοϋ φαγητοϋ. Καμμιά φορά τύχαινε μάλιστα, ό νεαρός φοιτητής νά προθυμοποι- ήται νά προσφέρη καί δεύτερη πάστα στήν ντάμα του : Μήπως θέ- λετε καί άλλη μιá ; " Ίσως νά κουρασθήκατε καί νά πεινάτε... 'Εκείνη ντρεπότανε νά φάη καί δεύτερη πάστα μά έλεγε : " Όχι, μερσί... μά για νά μή σ'ας προσβάλλω, ές μου τήν τυλίξη σ'ένα χαρτί νά τήν φάω στό σπίτι καί νά σ'ας θυμάμαι... "
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ό καβαλλιέρος φοιτητής θά κολακευότανε...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ξέρω αν κολακευότανε, μά ξέρω ότι πολλοί νεαροί, τό έκα- ναν αυτό από έπιθυμία έπιδείξεως...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κατάλαβα. Για νά διαδίδεται ύστερα ότι αυτός ό καβαλλιέρος τόν έχει τόν παρῆ, άφοϋ κερνάει καί δεύτερη πάστα. Καί τί ένόστιζε ή πάστα στό χοροδιδασιαλεΐο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τριάντα πέντε λεπτά. Εΐκοσι πέντε λεπτά ή τριάντα τό πολύ εΐχανε οί πάστε στα ζαχαροπλαστεΐα...

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί στό χοροδιδασκαλεῖο, εἶχανε μιά φυσική ὑπερτίμησι.
Ὅπως λέγαμε λοιπόν, βάλς καί πόλκια ἦτανε οἱ χοροὶ πού μαθαί-
νανε οἱ φοιτηταί στό χοροδιδασκαλεῖο...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μαθαίνανε καί καθρίλλιες, ὅταν ὁ χοροδιδάσκαλος εἶχε κέφι
καί παλλὰ ζευγάρια μαθητῶν. "Ὅμως παρ' ὅλα αὐτά, τά χοροδι-
δασκαλεῖα εἶχανε ἀρχίσει νά πέφτουν σέ μαρasmus, ὅταν γύρω
στό 1912, συνέβη κάτι πού τοὺς ἔδωσε πάλι ζωή.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Μή μοῦ τό πῆς γιατί μαντεύω τί ἦτανε αὐτό τό κάτι.
ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πῶς τό μαντεύεις ;
~~ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ~~
ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ 'Από τήν χρονολογία : 1912, εἶπες. "Ἦτανε ἡ ἐποχή πού ἔφθασε
τό ταγκό στήν Ἀθήνα καί ἔγινε τόσοσ θόρυβος στίς ἐφημερίδες
γι' αὐτήν τόν ἄσεμνο χορό, πού ὅποιο χοροδιδασκαλεῖο διεφήμηζε
ὅτι διδάσκει καί ταγκό, ἔβλεπε νά πληθαίνουν οἱ μαθητές του,
νέοι καί κορίτσια.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Γι' αὐτό, ἄς θυμήσωμε στοὺς παλαιότερους γκριζομάλλη-
δες ἀκροατές μας αὐτό τό πρῶτο ταγκό, τό ἀργεντινó " "Ελ Τσό-
κλο ".
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) "Ἐνας χορός μᾶς ἦρθε ἀπό τήν Ἀργεν-
τίνα
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί ἔγινε τότε μ' αὐτόν τόν νέο χορό δέν περιγράφεται Γιάγκο
κι' ὄχι μονάχα στήν Ἀθήνα μά σ' ὅλον τόν κόσμο. Σκέφου ὅτι καί
στίς Εὐρωπαϊκές χῶρες ἐθεωρήθηκε χορός ἄσεμνος καί τόσο πού
ὁ Ἰδιος ὁ Πάπας, κατέκρινε ὄσους χορεύανε ταγκό καί σιέφθηκε
ἴσως νά τοὺς ἀφορίση.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τό ξέρω αὐτό. Καί μάλιστα, ὁ Πάπας τότε συνέστησε νά χορεύουν
οἱ καλοί χριστιανοί φ ο υ ρ λ ἄ ν α, ἕναν παλαιό ἰταλικό
χορό πού δέν ἦτανε ἀγναλιαστός καί καθόλου ἄσεμνος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φυσικά ὅλα αὐτά ἐλέχθησαν τοῦ κἀκου, γιατί ὁ νέος χορός ὄχι
μονάχα ἐπεβλήθηκε μά εἶναι - ὅπως καί τό βάλς - ἐξήντα χρόνια
υῶρα καθιερωμένος, παρ' ὅλους τοὺς νέους χορούς πού ξεπηδήσανε
στό ἀναμεταξύ,

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Πραγματικά, αυτοί· οί δύο παλαιοί χοροί, τό βαλς καί τό ταγκό, δέν πρόκειται ποτέ νά σβήσουν, ποτέ νά χαθούν· Πάντα οί πιστοί τῆς Τερψιχόρης θά θέλουν νά στροβιλίζονται μ' ἓνα βάλς ἢ νά λιχνίζονται μ' ἓνα ταγκό· Ὁ χορός, εἶναι ἡ μόνη τέχνη πού κατώρθωσε νά συγκεράσῃ καί νά διαιωνίσῃ δύο διαφορετικά γεωγραφικά πλάτη : Τήν Εὐρωπαϊκήν Βιέννη μέ τήν νοτιοαμερικανικήν Ἀργεντινή·
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Πολύ μοῦ ἔρεσε Γιάγιο ἡ γεωγραφική σου παρατήρησις ἐπάνω στόν χορό·
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Μιά καί μιλάμε γιά τά παλαιά χοροδιδασκαλεῖα, πιστεύω ὅτι σήμερα δέν θά ὑπάρχῃ αὐτός ὁ τύπος τῶν χοροδιδασκαλείων·
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Χοροδιδασκαλεῖα ὑπάρχουν πάντα, μά ὁ τύπος αὐτός τοῦ παλαιοῦ χοροδιδασκαλείου, μέ τήν ρομβία καί τά ἀρσενιο-αρσένικα ζευγάρια δέν ὑπάρχει ὅπως δήποτε· Τά πάντα ἐξελίσσονται Γιάγιο μου ἀγαπητέ καί δέν ἦτανε δυνατόν νά μήν ἐξελιχθῇ καί τό χοροδιδασκαλεῖο· Ἄλλως τε σήμερα ἔχομε δεκάδες σχολές χοροῦ ρυθμικῆς γυμναστικῆς καί σχολές μπαλέτου, ὥστε νά μήν ὑπάρχῃ λόγος νά ἔχωμε κι' αὐτό τό ἀναχρονιστικό σύστημα τῆς Τέχνης τῆς Τερψιχόρης·
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Γι' αὐτόν τόν λόγο, ἄς κλείσωμε καί τήν ἀποφινὴ μας συζήτησι καί ἀναπόλησι, μέ κάποιο εὐθυμο παλαιό τραγοῦδι, σάν εὐχάριστο μνημόσυνο γιά τά παλαιά χοροδιδασκαλεῖα...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Τ ρ α γ ο ῦ δ ι